

ئەى بەنى سەلەمە، لە شوپىنى خۆتان بمىننەوه؛ ھەنگاوه کانتان دەنووسرپت، لە شوپىنى خۆتان بمىننەوه؛ ھەنگاوه کانتان دەنووسرپت

لە جابرى كورى عبداللەوه -رەزاي خواى لىبىت- دەلپت: بەنو سەلەمە دەبانووست شوپىنى نىشتوجىبوونيان بگويزنەوه بۆ نزيكى مزگەوت، وئەم باسە گەيشت بە پىغەمبەرى خودا -صلى الله عليه وسلم، پىيانى فەرموو: «پىم گەيشتووہ كە دەتانەوېت (شوپىنى نىشتەجىبوونتان) بگويزنەوه بۆ نزيكى مزگەوت؟»، ئەوانىش ووتيان: بەلئى، ئەى پىغەمبەرى خودا ئەوہمان دەويست، ئەويش -صلى الله عليه وسلم- فەرموو: «ئەى بەنى سەلەمە، لە شوپىنى خۆتان بمىننەوه؛ ھەنگاوه کانتان دەنووسرپت، لە شوپىنى خۆتان بمىننەوه؛ ھەنگاوه کانتان دەنووسرپت». ولە گىرانەوہ يە کدا: «ھەر ھەنگاوپک (بەرەو مزگەوت) پلە بە کە [سەحىحە] [وہ کو ئەوہ بوخارى گىراوہ تىہوہ - موسليم گىراوہ تىہوہ]

واتاى فەرموودە کە: بەنى سەلەمە ويستيان مألە کە يان بگويزنەوه -لە شوپىنى دوور لە مزگەوتەوہ- بۆ شوپىنى نزيكى لە مزگەوت، پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- حەزى نە کرد بە شىک لە مەدينە چۆل بگرپت، ھەر وە کو لە گىرانەوہى (البخارى) دا ھاتووہ، وھىواى ئەوہ بوو كە ھەموو شوپنەکانى مەدينە ئاوەدان بکرتتەوہ بۆئەوہى مەزن بىت لە چاوى موناقيقە کان وموشرىکە کە کان، وپاشان پرسىارى لىيان کرد: (پىم گەيشتووہ كە دەتانەوېت -شوپىنى نىشتەجىبوونتان- بگويزنەوه بۆ نزيكى مزگەوت؟)، ووتيان: بەلئى، ئەى پىغەمبەرى خودا ئەوہمان ويست، پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- فەرموو: (ئەى بەنى سەلەمە، لە شوپىنى خۆتان بمىننەوه؛ ھەنگاوه کانتان دەنووسرپت، لە شوپىنى خۆتان بمىننەوه؛ ھەنگاوه کانتان دەنووسرپت) دوو جار فەرموو، وپۆيانى پروونکردەوہ كە ھەر ھەنگاوپک بەرەو مزگەوت پلە يەك بەرزيان دەکاتەوہ وچاکە يە کيان بۆ دەنووسرپت. ولە گىرانەوہ يە کدا ئەبو ھورەيرە -رەزاي خواى لىبىت- دەلپت: «ئەوانەتان كە زۆرتين پاداشتيان ھەيە -لە کاتى ھاتن بۆ مزگەوت- ئەوانەن كە مألە کانيان دوورترە»، ووترا: بۆچى ئەى ئەبو ھورەيرە؟ ئەويش ووتى: «بەھۆى زۆرى ھەنگاوه کان» [الموطأ]. ھەرچەندە مأل دوور بىت لە مزگەوتەوہ، ئەمە دەبىتتە ھۆى زياد بوونى پاداشت وپلە کان وسپرنەوہى گوناھەکان، کاتىک ئەم فەزلەى دەستدەکوېت ئەگەر لە مألەوہ بە جوانى وريكى دەستنوېژ بگرپت، وبە پى بچپت بۆ مزگەوت وسوارى نەبىت، ئەگەر ھەنگاوه کانى كەم يان زۆر بىت، بە ھەر ھەنگاوپک دوو شتى بۆ دەنووسرپت: پلە يەك بەرز دەبىتتەوہ وگوناھىكى لەسەر دەسپرتتەوہ. لە گىرانەوہ يە کى تردا پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- دەفەرموېت: (إذا توضأ أحدكم فأحسن الوضوء ثم خرج إلى الصلاة، لم يرفع قدمه اليمنى إلا كتب الله -عز وجل- له حسنة، ولم يضع قدمه اليسرى إلا حط الله -عز وجل- عنه سيئة، فليقرب أحدكم أو ليعبد) [رواه أبو داود] واتە: (ئەگەر يە کىکتان دەستنوېژ بە جوانى بگرپت وپاشان دەر بچپت بۆ نوېژکردن -لە مزگەوت-، ھەر ھەنگاوپک بنپت بە پىي راستى -لە کاتى روېشتن- ئەوا خواى گەورە چاکە يە کى بۆ دەنووسپت، ھەر ھەنگاوپک بنپت بە پىي چەپى -لە کاتى روېشتن- ئەوا خواى گەورە گوناھىكى لەسەر لادەبات، بۆيە با يە کىکتان ھەنگاوه يە کانى لە يە کتر نزيكى بکاتەوہ -زۆرى بکات- يان -مألە کەى- دوورى بکاتەوہ -لە مزگەوت-). وھەر وھەا لە گىرانەوہ يە کى تردا -صلى الله عليه وسلم- دەفەرموېت: (أتاني ربي -عز وجل- الليلة في أحسن صورة -أحسبه يعني في النوم- فقال: يا محمد، هل تدري فيم يختصم الملاء الأعلى؟ قال: قلت: نعم، يختصمون في الكفارات والدرجات، قال: وما الكفارات والدرجات؟ قال: المكث في المساجد بعد الصلوات، والمشي على الأقدام إلى الجماعات، وإبلاغ الوضوء في المكاره) [رواه أحمد] واتە: (ئەمشەو پەر وەردگارم -عز وجل- لەسەر جوانترين وپنە -پىم وايپت ووتى لە خەوندا-، فەرموو: ئەى موحەمەد، ئايا دەزانپت ئەوانەى كۆبوونەتەوہ لەسەر وھە -لە ئاسمانەکاندا- گفتوگۆ دەر بارەى چى دەكەن؟ وووتم: بەلئى، گفتوگۆ دەكەن سەبارەت بە لىخۆشبوون لە

گوناھەکان و بەرزکردنەوہی پلەکان، -خودا- فەرمووی: ئایا لێخۆشبوون لە گوناھەکان و بەرزکردنەوہی پلەکان چییە؟ فەرمووی: مانەوہ لە مزگەوت لە پاش نوێژەکان، و بە پێی ڕۆیشتن بۆ -نوێژە- بە کۆمەلەکان -جەماعەتەکان-، و دەستنوێژگرتن بە ڕێکی و جوانی لە کاتی ناپرەختیدا). ئەمیش بەلگەیە لەسەر ئەوہی پلە بەرزەکان بە دەست دەھێنرێت بە: 1- چوون بۆ مزگەوت بە دەستنوێژە -واتا دەستنوێژگرتن لە مائەوہ پاشان چوون بۆ مزگەوت-. 2- ھیوا و نیەت و مەبەستی پاداشت ئامادە کردن لە دلدا، بەھۆی فەرموودە: (إنما الأعمال بالنیات وإنما لكل امرئ ما نوى) [متفق علیہ] واتە: (کردەوہکان بە پێی نیەتەکانە و ھەموو کەسێک بە پێی نیەتەکە ی پاداشت دەدرێتەوہ). 3- دەرچوونی لە مال تەنھا بە مەبەستی چوون بۆ مزگەوت بێت. 4- ھەنگاو نان بەرەو مزگەوت لەسەر پێھەکان و سواری نەبوونی ھیچ شتێک، مەگەر بۆ کەسێک نەبێت کە عوزری ھەبێت.

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/3713>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

